

Celoletna naročnina znaša K 2.—. Posamezne številke po 10 vln.
 Uredništvo: Franc Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 13.

V Ljubljani, dné 26. septembra 1908.

Letnik I.

Pismo bratom, ki gredo k vojakom.

(Napisal J. P.)

Bratje, komaj teden in še malo dni pa bo treba seči v roke starišem, bratom in sestram. Treba se bo posloviti od znancev in prijateljev, zapustiti armado bratov v telovadnici in stopiti v novo, večjo armado. Železni zakon zahteva to, treba se mu je ukloniti.

Vprašam vas, bratje, ali ste pripravljeni? Ali se zavedate novih dolžnosti, ki vas čakajo?

V telovadnici ste si pridobili toliko telesne izobrazbe, da vam začetne vaje pri vojaki ne bodo težke. Vaša telesa so že kolikor toliko utrjena proti telesnim naporom, ali pa so pripravljena tudi vaša srca? Ali ste dovolj oboženi z železno voljo, ki naj vas sili z močjo vztrajnosti premagati vse težave? Ali je v vaših razumih dovolj jasnosti, da vam ne bo težko hoditi po sami cesti, ki vodi do najvišjih, najpopolnejših človekovih ciljev?

Spominjate se gotovo, da smo večkrat govorili in pisali o apostolatu lajika. Temeljna zahteva naših organizacij, ki so tudi armada v armadi slovenskega naroda, je, da ostanemo vsi, ki smo v teh organizacijah, pošteni. Poštenost in udanost veri in cerkvi naj bo orožje, s katerim se bore vojaki v armadi mladeniške organizacije. To dvoje naj bo tudi orožje vam vsem, ki stopite letošnjo jesen v drugo armado, armado cesarja. Navadno je težko življenje v tej armadi, kajti mladenič, ki obleče vojaško suktnjo, si domišljuje, da mu je dovoljeno vse. Koliko nesramnosti, preklinjevanja in ostudnega govorjenja, koliko sovraštva in mučenja se zgodi samo v vojašnici. Nedorajna srca se blatijo, zasmehuje se vera in vse, kar je združenega ž njo. Mnogokrat ni vojaku nič svetega, niti mati, niti oče, koliko manj še Oče in Mati vseh. Molitev postane tuja, prejemanje sv. zakramentov

se opusti, obisk cerkve je redek in zato tudi življenje tako žalostno, tako zgubljeno.

Bratje, ali je treba tudi vam, da postanete taki kot drugi? Nikdar ne! Raztegnimo apostolat poštenega našega dela tudi v vojašnice. Bodimo tudi tamkaj taki kot zahteva doma od nas naša organizacija. Bodimo tudi v vojašnici pošteni in bogoljubni, da prenesemo tudi med veliko vojaško armado sadove dela slovenske mladeniške organizacije!

Tri leta. Hitro bodo minula. Koliko veselje, ako se bodete vrnili tako, da bode še vedno sposobni pridružiti se vašim bratom v mladeniški organizaciji. Storite trdni sklep, da se hočete premagovati, da hočete vztrajati na pošteni poti. Bodite trdni in ne dajte se preslepiti od zapeljivcev, ne dajte se pregovoriti in ne premagati! Saj ste že vajeni bojev od strani nasprotnikov naših organizacij doma. Pokrepite vztrajnost v boju, da bode res pravi vojaki zmagovalci.

Spremljalo vas bo prijateljstvo vaših bratov doma, spremljala vas bo naša ljubezen in tudi naša molitev, katero pokrepite s svojo molitvijo. V veri, v ljubezni in udanosti do nje, h kateri ste se tako radi zatekali, bode doбили moč, ki premaga zlobo in sovraštvo.

Pazite zlasti na one, ki bodo z zasmehovanjem in ostudnim govorjenjem skušali se norčevati iz vašega srčnega prepričanja, iz vaše zvestobe do materine vere. Naj vam bo za zgled general Ziethen, ki je povabljen na obed k svojemu vladarju, pruskemu kralju Frideriku II., istemu, ko je zasmehoval zakrament svetega Rešnjega Telesa, pogumno in neustrašeno odgovoril: »Vaše Veličanstvo ve, da nisem strahopetec in da sem vsak čas pripravljen v vojski žrtvovati svoje življenje za Vas in domovino. To čuvstvo me navdaja tudi danes, in če Vaše Veličanstvo zahteva, sem pripravljen

položiti sivo svojo glavo poslušno k Vašim nogam. Je pa Eden nad nami, ki je več kot vi in jaz in vse človeštvo, to je Odrešenik sveta, Jezus Kristus, ki je umrl tudi za Vas in nas vse s svojo krvjo drago odkupil. Tega Odrešenika ne pustim zasmehovati, ker v Njem je moja vera, moja tolažba, moj up v življenju in smrti. V moči te vere pa se je vaša armada borila in zmagala. Ako Vaše Veličanstvo spodkopuje to vero, potem spodkopuje obenem državno blagostanje.«

Tako je govoril general svojemu vladarju.

In vi, bratje, ali bodete malosrčni proti svojim tovarišem, proti sinovom iste domovine, proti mladeničem, ki imajo ali pa so imeli tudi matere, ki so jih učile moliti in verovati, ki pa se sedaj materinih naukov sramujejo? Nikdar!

Pošten mladenič, pošten vojak, pošten mož! To je naša pot, po kateri hodite tudi vi, da se srečamo kdaj zopet pri lepih naših ciljih, pred jasnimi našimi vzori!

Naj veljajo zlasti na tem razpotju tudi vam besede škofa Dupanloupa, ki jih je govoril ob mrtvaškem odru generala Lamorciera: »Pravijo, da vodijo svet veleumi. Jaz pa pravim, da rešujejo svet junaki, posebno taki, katerih junaštvo podkrepljuje vera. Vera je ogenj, ki pretvarja duše. Pada na glave žen, mož in otrok ter dela iz njih mučenike, apostole in angele krščanske ljubezni do bližnjega.«

Priporočam vam tudi, da ostanete v tesni zvezi s svojimi domačimi, znanci, prijatelji in zlasti s svojimi duhovnimi voditelji. Pišite nam in mi vam bomo radi odgovarjali ter vam poročali zlasti novosti iz naših organizacij, na katere ne smete nikdar pozabiti. Tudi pri vojakih pridno prebirajte našo »Mladost«, da ostanete tudi po nji vedno v zvezi z nami in da bode iz nje zasledovali naše gibanje. Zaničujte pa slabo časopisje, varujte se pred onjimi, ki se vam bodo bližali v ovčji obleki. Kakor doma, pazite tudi v tujini, da občujete samo s poštenimi, značajnimi, vernimi tovariši.

Bratje, bodite sejavci naših misli, naših načrtov! Zavedajte se, da pripadate dvojni armadi: cesarjevi in mladeniški. Obe vam nalagata dolžnosti, spolnajte jih vestno! Bog in domovina! Pogum, bratje! Na zdar!

Mladeniški tečaj.

(Miren pri Gorici, 8. sept.)

Mi moramo naprej.

(Govoril Ivan Podlesnik.)

Pomembno je letošnje leto v marsikaterem oziru. Praznujemo jubilej našega vladarja, praznujemo jubilej Brezmadežne Device, praznujemo papežev jubilej, praznujemo pa tudi velepomembni jubilej prercjen'a, poživljenja slovenske mladine. Mladina naša vstaja in kar je čisto naravno, je to vstajanje podobno pomladi, kajti vstajenje slovenske mladine se vrši v

večno lepem pomladnem solncu krščanskih načel. Zelena Štajerska, poživljena Koroška, zavedna Kranjska, skalnato Primorje in solnčna Goriška: povsod žiljenje in vstajenje! In kako veselo vstajenje! Ne v navdušenju, ki danes vsplamti, jutri pa se že poleže, ne v lepih besedah, ki se kmalu pozabijo, temveč v znamenju resnega in premišljenega dela se vrši to vstajenje. Pred malo leti so bile le še lepe sanje želje o mladeniških tečajih, o mladeniških kongresih in javnih telovadbah, danes pa že trpimo nad preveliko množino manifestacij in drugih prireditvev slovenskih mladeničev. Lepo znamenje to, znamenje, ki nam odpira lepši pogled v bodočnost ter nas navdušuje pri delu.

Jedro vsega mladeniškega gibanja so telovadni odseki. Telovadni odseki so skupni domovi slovenske mladine, so učilnice iste in vrata, skozi katera naj stopa slovenski mladenič v resno življenje. To kar so ljudske šole mladini kot pripravljavnice za nadaljno izobrazbo, to morajo postati telovadni odseki slovenske mladine kot pripravljavnice za boje, ki jih čakajo v zasebnem in posebno še v javnem življenju.

Zakaj?

Zato ker daje lahko telovadni odsek, ako se vodi po temeljnih načelih, začrtanih v programu organizacije, mladeniču vse, da oboroži svojega duha s potrebnim znanjem in dá telesu moč, da more premagovati fizične ovire in težkoče. Nočemo in nikdar ne smemo hoteti, da bi bile naše telovadnice samo pripravljavnice za lepe nastope naših mladeničev, temveč naše telovadnice morajo biti v prvi vrsti učilnice telesne in dušne izobrazbe. To smo povdarjali takoj pričetkom naše organizacije, to povdarjamo danes in bomo zahtevali jutri!

Telesna moč, t. j. moč zdravja (predavatelj govori o temeljnih načelih telesne vzgoje potom telovadbe v smislu nekaterih člankov, katere smo že obrazložili v našem listu).

Duševna moč t. j. moč duha, moč razuma, moč volje in moč srca. Vse te moči moramo vzgojiti do harmonije tako, da bo naš mladenič ne samo razumen, ne samo voljan delati dobro in premagovati hudo, da ne bo imel samo plemenitega srca za vse lepe čednosti, ki so podlaga krepostnega življenja, temveč temeljni akord te harmonije vzornega človeka mora biti pravi duh.

Pravi duh! V čem pa obstoji, kako se izraža, kako doseže?

Ena sama velika zapoved je, katera vsebuje vse druge zapovedi; en sam mogočen klic je, ki mora odmevati vsako minuto, vsak trenotek v človekovem srcu. Eno samo temeljno načelo je, na katerem slone in se zidajo človeška teženja. Ena, vse zapovedi vsebujoča zapoved je, močna kot nobena druga, težka kot mora biti samo ona, od katere izpolnitve je odvisno človekovo vse. Prva zapoved stvarnika nebes in zemlje človeku je: živi pošteno!

Vsak človek, vsak mladenič, ki gleda dan na dan pred seboj to vsemogočno zapoved, ki sluša uro na uro ta mogočni klic iz dna svoje duše in mu tudi sledi, se mu pokori — vsak tak mladenič je naš, ker je v njem pravi duh, duh temeljnih naših načel, duh vere Kristove. Prav ničesar drugega ne zahtevamo od našega mladeniča, ker vse drugo pride samoposebi, ako se spolnuje ta prva zapoved, ako se živi po tem temeljnem načelu.

Centjeni zborovalci! Kadar vam je prilika občudovati javni nastop naših mladeničev, vas gotovo navduši vzorni red, enotnost, disciplina in lepo izvajanje mnogokrat težkih vaj. Z veseljem, s kipečim navdušenjem pozdravljamo te vrste naše mladine, ker iz njih veje moč, ki se dotika naših src in jih navdaja s ponosom nad to mladino in srčnostjo nad našo bodočnostjo. Ja pa še eno, česar ne smemo nikdar pozabiti, kadar merimo in se radujemo nad močjo vrst naše mladine. Je še eno, kar je lepše od najlepšega nastopa, to namreč, da smemo biti uverjeni, da je ta mladina naša in sicer tako globoko naša, da smo lahko prepričani, da ogromna naša množina teh mladeničev ne spolnuje samo do skrajnosti natančno vnanjih povelj svojega načelnika, temveč, da se ta mladina v vsem svojem bistvu globoko kloni povelem in zapovedim Onega, ki zapoveduje v človeških srcih: to smeš storiti, tega ne smeš!

Koliko junaštva nasproti zasmehovanju nasprotnikov, koliko srčnega premagovanja, koliko globoke vernosti hranijo zlata srca naših mladeničev! Zakladnice so ta srca, iz katerih kipi proti nebu globoka molitev, in zato — voditelji smo o tem v dna duše prepričani — pride tudi iz neba na našo organizacijo toliko blagoslova božjega.

In kako ljubi ta mladina svojo domovino! V delu, v premagovanju za njo jo ljubi; ljubi jo kot svojo mater, o kateri ne govori mnogo, pač pa čuti mnogo za njo. Več kot sto lepih pesmi o domovini, več kot tisoč navdušujočih besedi je vredno delo našega mladeniča, ki se zaveda, da je prvo delo vsega dela vzgojiti sebe do značajnega moža, ki bo mogel kdaj s svojim znanjem in svojem prepričanjem kot zaveden delavec, kot pošten družinski oče koristiti domovini. To je ljubezen dejanja, od katere bo domovina res kdaj kaj imela.

Pa pridejo naši nasprotniki, ki se v svoji omejenosti ne morejo povzpeti tako visoko, da bi razumevali temeljna načela naših organizacij in da bi se spustili v principijelni boj. Pridejo ti nasprotniki in nas zasmehujejo in zbadajo. Pa to še ni najhujše! Najhujše in najbolj zoperno v boju z nasprotniki je to, da se hočejo oni primerjati z nami. Oni, ki jim je največkrat prepričanje želodec in žen, hočejo ometavati ideale naše mladine z blatom, ker sami ne poznajo idealov prav nobenih, koliko mani še solnčnosiasnih naših! Oni se hočejo kosati z nami v delu za narod in domovino, oni, ki poznajo narod sa-

mo tedaj, kadar ga izrabljajo v umazane svoje namene in domovino samo pri polnih čašah ali pa tedaj, kadar se skrivajo kot plašni otroci za njeno krilo, ker jih peče vest, da so delali slabo.

Ti nasprotniki pridejo in vpijejo: Nas je toliko in toliko, mi nastopamo tako in tako!

Mi pa jim odgovorimo: Vas ni mnogo več kot nas, kmalu vas bo mnogo manj. Vaša organizacija je stara že 40 let, naša šele dve. Vi nastopate povsod surovo, mi pa jasno in pošteno. Zato: naj vas bo sram, da se hočete primerjati z nami, kot je tega nas sram, ker s tem primerjavanjem najbolj onečaščate naše vzore. Med nami in vami ni prav nič skupnega, kakor ni nič med vodo in ognjem. Če zmagate vi, propade domovina; tega pa ne bo, ker tema nikdar še ni zmagala svetlobe! To načelo je mejnik med dobrimi in slabimi. Slabi pa ste, ker ste zaslepljeni od h u j s k a č e v, katerih mrgoli že tam, kjer mora imeti prvo besedo pošten oče in poštena mati: v l j u d s k i š o l i. Naše bojne vrste niso namenjene boju oseb, temveč boju načel. Načelni boj pa se ne izvojuje s surovostmi in zabavljanjem, temveč oči v oči med poštenimi ljudmi. Ker pa je v vaših vrstah tako malo poštenja, da bi pričeli ta načelni boj, ker hrani vaš boj samo surovost, zato odklanjamo boj z vami in gremo naprej — preko nasprotnikov — ker moramo naprej, ker nas sili k temu moč naših idej. Če se srečamo, se pomenimo. Merilo nam bodo vspehi poštenega dela za naivšji vzor človeštva in pa za domovino našo, ki ne sme izkravati vsled slabosti, neznačajnosti in neljubezni nekaterih njenih sinov. Narod nam je pošteno naše ljudstvo, ki se trudi in peha po tej lepi zemlji, ki jo imenujemo domovino našo. Domovina še tako lepa brez delavnega in poštenega ljudstva je osirotela, osamljena mati, zato pa nam je poštenost narodova nad vse.

Pošten in delaven pa bo narod, ako bo poštena in delavna mladina. Zato nam je mladina — bodočnost naroda. Poštenje in delavnost pa prebiva in se vzgojuje v srcih, zato je plemenitenje src prva naša naloga. Srca pa plemeniti milost od zgoraj. Zato nam je vir ljubezni do naroda in domovine On, ki se je rodil na revni zemlji, med propadajočim ljudstvom in vendar povzdignil domovino in svet. Na zdar!

Mladeniški tečaj.

(Škofja Loka, 27. julija.)

Socializem.

(Predaval dr. Aleš Ušeničnik.)

III.

Krščanski socializem.

Krščanstvo veruje v srečo po smrti in tako gleda človeško življenje na zemlji v popolnoma drugi luči. Luč iz večnosti omili in oblaži trpljenje na zemlji, saj je življenje le predvečer večnega praznika, le solzna priprava na večno ra-

dost. Zato kristjanu tudi imetje na zemlji ni prava sreča. Neki pomoček je, dà, neko dobro je, ki človeku lahko pomaga za zadovoljno in krepostno življenje, a v največjem bogastvu je človek lahko najbolj nesrečen. Tudi milijonarji končavajo življenje s samoumorom.

Krščanstvo uči, da ni vsaka lastnina tatvina, ampak če ne oznanja socialističnega komunizma, oznanja pa komunizem ljubezni. Krščanstvo uči, da so z imetjem zvezane dolžnosti. Ljudje smo le užitarji matere zemlje in dolžni smo drug drugemu pomagati, drug z drugim deliti sadove zemlje. Krščanska ljubezen edina more zenačiti bogate in uboge, kolikor je to sploh mogoče na zemlji. Pravo in najlepšo enakost, enakost pred Bogom po zasluženju daje pa krščanstvo vsem.

Krščanstvo uči, da je človek več kakor žival, da je božji otrok, čigar pravice mora spoštovati bližnik in braniti družba. Uči pa tudi, da je družabno, socialno bitje, da ga torej ne sme voditi sebičnost, ampak pravičnost in ljubezen.

Na teh načelih se snuje to, kar imenujemo krščansko-socialno delo.

Delavskim stanovom je storil liberalizem mnogo krivic, te je treba odpraviti. Imetje je preveč neenako razdeljeno, treba je preveliko kopičenje omejiti. Socialne razmere imajo mnogo gnilega, treba jih je izpremeniti.

Najprej treba izobrazbe. Le izobražen narod more konkurirati v gospodarskem življenju. Treba je poznati napredek in izrabit ga. Zato snujejo krščanski socialci povsod izobraževalna društva, da bi se zlasti mladina izobrazila in bi tako iz nje izšli možje, zavedni, umni, podjetni.

Potem je treba samopomoči. Stanovi se morajo organizirati in z združenimi močmi braniti svoje pravice. Zato snujejo krščanski socialci organizacije, da okrepe zavest in moč stanov: kmete družijo v kmečke zveze, delavce v delavska društva, posamezne vrste v strokovna društva. Zato snujejo krščanski socialci organizacije, da okrepe stanove gospodarsko: gospodarske zadruge, živinorejske, mlekarske, sadežne, zadruge za skupni nakup in skupno prodajo, hranilnice in posojilnice, stavbne zadruge itd.

A samopomoč ne zadošča. Treba je tudi državne pomoči. Zato snujejo krščanski socialci politične organizacije: ljudstvo naj se politično organizira v političnih društvih, kmečkih zvezah, da bo zadobilo moč in besedo po zbornicah, v deželnem in državnem zboru, kjer se delajo zakoni, ki so ali v korist ali pa v škodo ljudski blaginji.

Pri vsem tem delu pa oznanjajo krščanski socialci, da bo imelo uspeh le tedaj, če bodo prešinila vse krščanska načela. Zakaj, najhujša sovražnica socialnega dela je sebičnost, in sebičnost more zmagati le krščanska ljubezen! Zato pa: ne v liberalizmu, ne v socializmu, le

v socialnem delu krščanstva je upanje bednih in tlačeni narodov.

Za vse je svet dovolj bogat
In srečni vsi bi bili,
Ko kruh delil bi z bratom brat
S prav srčnimi čutili.

(S. Gregorčič.)

Izobraževalno delo učiteljice izven šole.

Gdč. učiteljica Vider.

Nimamo sicer navade iz drugih listov ponatiskovati člankov, toda pričujoči, ki je bil objavljen v glasilu krščanskomislečega učiteljstva „Slovenske Zveze“ iz marsikaterih razlogov treba tudi v našem listu v celoti priobčiti. Na „Slovenskega Učitelja“ od naših mladeničev in deklet nihče ni naročen in ga redkokdaj kdo od njih dobi v roke. Drugič pa v tem članku učiteljica gdč. Vider obravnava o stvarih, ki so zlasti za našo kmečko žensko mladino posebno izredno važne. Naše mladenke bodo iz njega razbrale, kakšen izobraževaven in gospodarski, oz. gospodinjski program so si postavile naše krščanske učiteljice, postavile za cilj svojemu delu. Mi to moramo vedeti, da bomo znali kako, kje in zakaj podpirati vzvišeno delo krščanskih naših učiteljic. Članek slove:

„Učiteljice naloga je, da mladino ne le poučuje, ampak tudi nravnoversko vzgojuje, da bo v kristovski družbi, celemu ljudstvu. Ni pa še končana naloga ob izstopu otrok iz šole; takrat se šele praktično prične.

Ob šolskem izstopu naj se praktično pripravljajo dekleta za svoj poklic. Prav glavni dekliški poklic — samostojno gospodinjstvo — se najbolj zanemarja. Smatra se kot postranska reč. Zato vedno bolj slabi človeška družba tudi v moralnem, ne le v verskem oziru. Učiteljica naj se tesneje oklene deklet, — ko se poslove od vsakdanje šole, naj jim bo prava druga mati pri vzgoji. Izobraževalno naj deluje izven šole.

Vestna učiteljica ima vedno dovolj opravila; ali o prostih dneh oziroma poludneh toži ta ali ona, da ji je dolgčas, naj gre tudi na izprehod ali nekoliko povasovat. Preostaja ji še kaj časa, ki ga naj izpolni z izobraževalnim delom ter naj posveti svoje moči ženstvu.

Mnoge kolegince se strašijo tega dela, češ: dovolj opravila imamo že s šolo. Da, dovolj ga je. Ali latinec pravi: „Sprememba veseli“. Velec. gospodične kolegince boste spoznale, da je temu resnica. Za izobraževalno delo boste našle v sebi še dovolj novih moči, kajti delo izven šole vas bo obenem razvedrilo, vam bo dalo veliko več zadoščenja, kot pa mehanično delo v šoli po natančno predpisanem načrtu, ki svobodni samodoločbi daje tako malo polja. Vzemite v roke predvsem organizacijo šoli odraslega ženstva, kjer boste lahko pokazale lastno moč, kjer se boste dela mogle lotiti z ljubeznijo. Pri odraščajoči

mladini tudi smete upati veliko večjih uspehov, nego med šolsko mladino. Šolski otroci spoštujejo dobro učiteljico, ali vendar vidijo v nji le plačano uradnico, ostane jim več ali manj tuja; — na vsak način ne uživa tolikega zaupanja, kot bi zaslužila. Neomahljivo zaupanje in ljubezen pa si lahko pridobi, ako izkuša priti z ljudstvom, zlasti s šoli odraslo žensko mladino v stik. Priliko za to ima v gospodarskih in izobraževalnih društvih, v Marijinah družbah itd. Taka učiteljica ne bo več osamela, ne bo ji treba ginevati v svetobolju, pa tudi pokmetila se ne bo v slabem pomenu te besede, ampak bo narodu prava vodnica k vsemu dobremu. Ta zavest ji bo plačilo za njen trud.

Lepo, idealno delo to, poreče vsaka; ali poprijeti se ga, tega se boji. Ta ima premalo poguma, drugi se zdi to delo prenizko. — Treba je samo resne volje in pogum je tu. Nikakor pa ni to delo prenizko za učiteljico. Tista, ki tako sodi, ne kaže širokega duševnega obzorja, niti nežnega srca, ki se z njim zlasti naše izobraženo ženstvo tako rado ponaša. Kaj je nizko? Za žensko je nizko, kar je nizkotno, sebično, neplemenito. Neplemenito, samoljubno pa je, svojemu bližnjemu ne hoteti pomagati, ker je morda manj izobražen kot jaz. To je prenizko za žensko, da ne bi ljudstvu pomagala, ko je to njen naravni poklic.

Kako velika reva je dostokrat kmečka gospodinja! Večkrat so žrtve matere v naših hribovskih krajih večje, kot so žrtve samostanske redovnice, ki je kolikortoliko z vsem preskrbljena. In delavska žena? V zaduhlih prostorih čemeri in trpi, njeni otroci so smrti zapisani. Gospodar skuša pozabiti svojo bedo v alkoholu, duh mu živinsko otopi v sramotnih življenjskih pogojih.

Uvidevamo, kako težko je dandanes, ko je svet tako pokvarjen, otroke krščansko vzgojiti, jih ohraniti čiste, nedolžne. Nevarnost za mladino, osobito za mladenke je pa še večja potem, ko zapuste šolo in doraščajo.

Mladenkam naj se povdarja, da se morajo zavedati zlasti lepote ženske čednosti in gospodinjske samostojnosti. — Kakšne prevare čakajo žensko, če se mora v življenju boriti za svojo eksistenco, ne da bi bila dovolj poučena, organizirana. Mlada leta brezskrbno preživi pri roditeljih. Ko izstopi iz šole, gre služiti za dekle ali v tovarno za delavko. Mine nekaj let. Omoži se pričakujoča obilo sreče. Pa kmalu pride stiska, pride gorje. Žena ne zna gospodinjiti, ne zna vzgajati otrok, ne zna šivati, krpiti in popravljati obleke na sebi, ne možu, ne otrokom. Koliko se potroši in nasprotno koliko bi se lahko privarčevalo, ako bi bila žena res prava, stanu primerno izobražena, pridna in pripravna gospodinja! Čez vse hudo pa je, da še kuhati ne zna. Moževa ljubezen se skrha, odtuji se domačemu ognjišču ter si ustanovi polagoma drug dom: gostilno, žganjarno. Pijan hodi domov, vse je narobe pri hiši. K temu se pridruži še prepir in včasih celo pretep. Kolika nesreča, koliko gorje v družini! Kdo je sokriv, da se naseli v družine

tako in enako zlo? Ali ne žena, ker ne zna gospodinjiti; ker ni imela prave vzgoje? Če bi se bila vzgojila in usposobila za gospodinjo, pa bi bila prinesla mir in srečo v družino.

Deklica mora biti vzgojena za gospodinjstvo, znati mora samostojno gospodiniti, to je njena dolžnost, preden se omoži. Bridko je, če mora človeka šele skušnja izučiti. Izurjena pa mora biti tudi duševno: krepostna mora biti. Če ima te lastnosti, potem bo brez dvoma prava krščanska gospodinja. K temu pa naj bi pripomogla učiteljica z izobraževalnim delom izven šole.

Poklic gospodinje je dozdevno neznamen, v resnici pa je izredne važnosti.

Dekleta naj se uče poleg verskega in moralnega življenja tudi rednosti, varčnosti, prave razdelitve časa in dela; nauče naj se izračunati dobiček in izdatek, ter prav ravnavati z uslužbenci. Dalje: skušajo naj same izdelati navadno, priprosto perilo in obleko; s tem se navajajo, da ne bodo nosile vsake malenkosti k šivilji; izdelale bodo bolj priprosto, stanu primerno, a lepa vsota denarja, ki bi ga sicer izdale šivilji, se na ta način prihrani.

Vadijo naj se tudi v predelavanju oblek. Vsaka varčna gospodinja mora to znati. Koliko prihrani, če zna narediti iz svoje ponošene, a vendar še rabne obleke, obleko malim otrokom! Otroci so z malim zadovoljni. Iz ponošene obleke starejših narejeno krilo, plašček jim zaleže za novo. Tudi krpiti naj se vadijo. O pravem času in lepo zakrpana obleka se nosi še dolgo časa.

Tožila bo ta ali ona učiteljica, da še sama ne zna prikrojivati. Nič hudega! Treba je le malce dobre volje. Torej kako začeti? Različne kose perila in obleke izdelaj sama pri dobri šivilji, oziroma prosi, da ti prikroji in tudi razloži prikroj, doma pa si sproti napravi prikrojni vzorec posameznega kosa iz papirja ter zabeleži podrobnosti kar na papirju. Drugi enaki kos že lahko sama prikrojiš, da dobiš vajo. To učenje stane malenkost. Najcenejše se dobe praktični prikroji v oddelku ženske krščansko-socialne zveze v „Unionu“. Tam se poučuje vsak večer od 6. do 9. ure. Učenke, ki ne hodijo celo leto vsak večer, plačajo zvezi na teden 30 v. drugače 20 v. Dostop imajo udje Slov. kršč. soc. zveze. Udnina znaša 1 K 20 v. na leto. Dobe se tudi prikroji, ki jih rabi kmečko ljudstvo. Tudi razlaga se prikrojenje, K pouku prihajajo največ delavke; pa to naj-ne zavira udeležbe. Na razpolago so tudi trije šivalni stroji. Večina udeleženk tam šiva, ker pa ne morejo vse dobiti prostora, vzamejo nekatere delo s seboj ter šivajo doma; če jim ne gre od rok, pridejo zopet zvečer vprašat za svet. Na enak način bi se pouk v šivanju vpeljal tudi na deželi; udeleževalce bi se ga mladenke, pa tudi marsikatera mati bi prišla zraven.

Za samopouk učiteljicam izvrstno služijo tri knjige: „Toaleta, nova učna metoda o prikrojevanju oblačil za dame“, „Krojni vzorci za otroška oblačila“ in „Krojni vzorci za perilo ter navod za prikrojivanje ženskega, moškega in otroškega perila“. Te knjige su tudi podlaga pri šolskem

pouku prikrojenja. Vendar radi prakse je treba prikrojevanje gledati, poslušati razlago in za tem samostojno šivati. Dobro je, da se ima modni časopis za pomoč. Toliko o šivanju.

Znati morajo dekleta, kako se hrani, pere in lika perilo, kako treba snažiti barvaste, bombažaste, platnene in volnene obleke.

Skoraj vsaka dekla in žena trdi, da zna kuhati, pa niti dobre juhe ne more napraviti. Dekleta, ki se hočejo omožiti, naj bi bile kaj več poučene o kuhi. V Selcih so imela dekleta, kolikor mi je znano, šestmesečni tečaj v ta namen. Pouk in vaje so imele vsak četrtek. Pomagala jim je gdčna učiteljica Peče. Dobra kuha je veliko večjega pomena, kot se navadno misli. Umna, urejena kuha izda v gospodinjstvu toliko, kot vsaka druga racionalno negovana stroka. Gospodinja, ki kuhati ne zna, potroši mnogo preveč, poleg tega pa iz dobrega blaga pripravlja netečne jedi.

Gospodinja, ki se pečajo s poljedelstvom, morajo marsikaj vedeti o kmetijstvu. Predavalo naj bi se mladenkam tudi o vrtnarstvu. Praktična učiteljica, ki prilično pazljivo pregleduje vrtove umnih vrtnarjev, ali pa tuintam naprosi potrebnih pojasnil, bo tudi v tej stroki mnogo koristila drugim. Pa tudi sama naj se peča s cvetličarstvom. Zanima naj se istotako za prepotrebno perotinarstvo.

Pozabiti ne smemo živinoreje. Seveda, sama se je učiteljica ne more poprijeti; ali zanima naj se zanjo, navaja naj dekleta, da ji posvete potrebno pozornost. Ali je to za izobraženo dekle poniževalno? Ljubiš naravo, gore, bilke na polju, lepe cvetlice — pa ne ljubiš živali.

Učiteljica naj se zanima za spise o živinoreji, priporoča naj jih deklicam, da jih čitajo.

Vse to naenkrat poučevati, v vsem hkrati izobraževati seveda ni mogoče. Snov naj se razvrsti ter napravi načrt. Največje koristi za družinsko življenje pa bo šivanje. — Potrebno je torej, da je učiteljica članica družb in društev, do katerih ima dostop. Tako bo njeno delovanje popolno izven šole, postala bo prava učiteljica tudi v širšem pomenu besede; povzdignila bo gospodinjstvo in tem potom izboljšala tudi življenje mnogih družin.

Učiteljici, ki ima obširen delokrog, ne bo dolgčas na izprehodih in posetih. Ona opazuje, kakšno je gospodinjstvo tuintam. Zapomni si vrline, slabosti in zanikarnosti. Priliko ima čestokrat svetovati, da izboljša, kar je slabega ali površnega. Ne sme pa direktno grajati napak; pač pa lahko pove vse napake pri kakem predavanju ali tudi v šoli, zlasti v ponavljavni šoli. — Nujna potreba je, da se zanimajo učiteljice za tako izobraževalno delovanje, za izobraževalna društva deklet, v katerih naj se uče dekleta samostojnega gospodinjstva in delavnosti, zajedno pa naj se napeljujejo k moralnemu življenju. Ljudstvo bo tako uvidelo, da se trudimo iz vzvišenega namena ter nam bo z veseljem svojo mladino zaupalo. — Posebne hvaležnosti posameznih ne smemo pričakovati. Vsi nasprotniki ne bodo izginili. Zavest,

da se trudimo za blagor ljudstva, za vzvišene ideje — bo naše plačilo. Najboljšo priliko za organizacijo deklet najdemo, ako v že obstoječih izobraževalnih društvih osnujemo dekliški odsek, oziroma pododsek. Glavno pa mora biti, da smo z dekleti v vednem, živahnem stiku. Za ljudstvo in z ljudstvom bomo živele takrat, ko bomo resnično del njegovega organizma, člani njegovih organizacij. Naj še tako kričimo: „N rod potrebuje naobrazbe!“ nič ne bomo dosegle, ako se ne bomo same intenzivno udeleževale njegovega društvenega življenja!

Spored naših prireditvev.

27. septembra se vrši mladeniški tečaj v Cerknici in javna telovadba.

4. oktobra že naznanjena javna telovadba v Cerknem na Goriškem.

11. oktobra se ustanovi telovadni odsek v Črnomlju.

18. oktobra je seja odbora in vaditeljskega zbora Z. T. O. v Kamniku in javna telovadba kamniškega odseka.

V kratkem se ustanove odseki v Žireh nad Idrijo, pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko in v Trnovem na Notranjskem.

Radovljiški telovadni odsek je moral za 13. t. m. naznanjeno javno telovadbo preložiti, ker ni bilo mogoče dobiti godbe. Istotako se je preložila ustanovitev telovadnega odseka v Borovnici dotodaj, ko bo dogotovljen dom.

V znamenju življenja.

Logatec.

Precej časa že molčimo, in marsikdo je morda mislil, da spimo. Pa ni res. Ves čas smo pridno telovadili. Od dne do dne se pozna napredek naše neustrašene čete, bodisi pri prostih vajah, bodisi na orodju, kar je glavna zasluga naših dveh neutrudljivih vaditeljev. Žal, da sta nas tako kmalu zapustila in odšla v mesto. Upamo, da nas tuintam še katerikrat obiščeta. »Srčna hvala in na svidenje!« jima kliče iz hvaležnih src nad 80 telovadcev iz obeh logaških odsekov. — Neke »frajlice«, ki so se večasih kaj rade držale oguljene suknjice slavnega Lotriča, so nas hotele parkrat svobodomiselnost pozdraviti z znanimi priimki, pa so vselej pošteno izkupile. Tudi iz tega si nismo veliko storili, da nam je nek prijatelj ukradel drog. Kupili smo si novega; na ukradenem naj pa zmovič uri svoje tatinske mišice, da se bo pošteno izvežbal za čedalje lepše in drznejše nastope. (Vprašamo dopisnika umazanega »Naroda«, ki je svojčas pisal, da je na sokolskem zletu nek »naš« fant kradel balončke, in predbacival tako vzgojo »Izobraževalnemu društvu« — čegava vzgoja je pa to? Sobrat iz »sokolske vrstice«, izpričaj!) — V nedeljo, 6. t. m., popoldne smo poleteli tovariši iz obeh odsekov v sosedno, dve uri oddaljeno Hotederšico. To je bila zares lepa četa! 52, med njimi 14 uniformiranih, nas je stopalo v štiristopih skozi »dolgo vas« Logatec ob zvokih trobent. Vse je gledalo mlado moč z občudovanjem. Nasprotnikov, kajpada, je bilo strah. »Kje se jih je toliko vzelo?« so si mislili. Tega pa gotovo niso pomislili, da jih je dobro tretjino ostalo doma. Nad nami jasno nebo, v srcu pogum, pogum pa rodi navdušeno pesem — tako smo korakali med gozdi in travniki v prijazno Hotederšico. Hotenjci so nas gostoljubno sprejeli. Po kratkem odmoru smo se vzdignili in odkorakali v »Izobraževalno društvo«, kjer je govoril brat Turšič o mladinski organizaciji in telovadbi. Besede so bile govorne res iz srca in brez dvoma so segle tudi v dno mladih src. Tako je naš izlet bil obenem zabaven in poučen, in sad tega izleta je bil novi telovadni odsek v Hotederšici, ki se je ta dan ustanovil. 25 lopo raslih in pošte-

nih fantov je takoj pristopilo. Po končanem zborovanju smo odšli nazaj v gostilno g. župana Habjana, kjer smo na prostem dvorišču izvajali nekaj prostih vaj v splošno zadovoljnost bratov Hotenjcev in radovednega občinstva. Po kratkem okrepčilu smo odkorakali polni navdušenja zopet domov. Vsi do zadnjega smo bili veseli lepega popoldneva in takoj smo sklenili, da še kam poletimo. Krepka pesem se je glasila zopet v lepo noč.... Uzalostili pa smo se nekoliko, ko smo prišli v Logatec. Skoro pred vsako gostilno je stala truma pijancev. Mrmrjali so, kleli, zmerjali. Pomilovali smo jih, a za njihovo zmerjanje se nismo brigali. Preveč smo bili prevzeti navdušenja, ki nam ga je dalo minulo popoldne. V pijači in grdobiji iščejo življenja, naše življenje pa bodi vzvišeno nad takim! — Pozneje šele smo izvedeli za bujno barabstvo smrdokaver. V Dol. Logatcu so čakale izletnikov za nekim plotom — z jajci. Pa so se pošteno urezale. Telovadci so zavili naravnost skozi vas, barske smrdokavre so se pa jezile nad »hudiči«, ker jih ni bilo... (Dopisniče »Narodov«! Čegava vzgoja je pa to?) Sram bodi šitiljev take prosvete! — V Cerknico na mladeniški shod 27. t. m. odidemo, če Bog da, polnoštevilno. Tjakaj vabimo tudi druge bratske odseke, da bodo z junaškim nastopom podžgali tudi notranjsko mladino. Popoldne po zborovanju poletimo najbrž v prekrasni Skočijan. Na zdar in na svidenje v Cerknici, da bo naša četa velika!

Iz skalnate Notranjske.

Košana pri Št. Petru.

Pred par meseci ustanovljeno naše izobraževalno društvo je že rodilo prvi sad. Ustanovili smo telovadni odsek, h kateremu je pristopilo lepo število članov. Ker gospod župnik K. Lenassi našo stvar ne samo moralno, temveč tudi materijelno zelo podpira, je upati, da dobimo kmalu potrebno orodje, drog je že naročen. Tako se bo pričelo tudi pri nas nepotrebno mladeniško delo in tudi mi Košanci ne bomo v sramoto tisti mnogoštevilni armadi poštene slovenske mladine, o kateri nam je na ustanovnem shodu našega odseka tako lepo govoril brat podpredsednik Z. T. O. Ivan Podlesnik. Na zdar!

„Življenje naj bode ti delaven dan.“

Št. Vid nad Ljubljano.

Uspehi naše druge javne telovadbe nas niso zapejali v brezdelnost. Sedaj se bode pričelo šele redno izobraževalno delo. Prvi sestanek bo v nedeljo, 27. t. m., ob 5. uri popoldne. Vabimo k tem sestankom, ki bodo odsej redno vsako nedeljo, tudi one naše somišljenike, ki niso naši člani. — Ob javni telovadbi si je vsak zabeležil zlasti tale uspeh: Na javno telovadbo je pripeljal gospod župnik iz Smartna lepo četo krepkih fantov. In ti fantje so tukaj videli, kaj premorejo fantje, če se vzamejo skupaj. Sklenili so, da hočejo tudi tam v Smartnem pod Smarno goro imeti tak odsek, naj velja kar hoče. Povabili so nas minulo nedeljo in veseli tega povabila, koralo nas je popoldne pod vodstvom br. podnačelnika, ker je bil načelnik v Mengšu, do 40 članov v Smartno, kjer so nas fantje zelo prijazno sprejeli. Brat podnačelnik Zabret je v navdušenih besedah opisal pomen in namen telovadnih odsekov. G. župnik Lesar je pa pozval mladeniče, da se zapišejo v to novo društvo. Pristopilo je koj 28 fantov, krepkih kot skala, in so si koj izvolili sledeči odbor: Predsednik: župnik J. Lesar.; tajnik: Stefan Virk; blagajnik: Ivan Žagar; odborniki: Jakob Kreč, Luka Novak in Fran Žagar. Ta odbor bo v enem tednu preskrbel vse potrebno. Tudi se je zbralo par fantov, ki bodo hodili k telovadnim vajam k nam; enkrat na teden bo pa naš načelnik hodil tja. Ko je govoril še naš tajnik o pomenu poštene izobrazbe, smo se podali na župnikov vrt, kjer se nam je velikodušno postreglo s sadjem in zlato kapljico. Nismo mogli drugače, kot da smo pokazali vse štiri proste vaje in razložili bratom Šmarčanom po-

drobno delo v telovadnici. Navdušenosti, ki smo jo tu našli, še nismo kmalu videli! In zato smo se vračali zvečer domov z zavestjo, da med lepimi našimi dnevi zavzema šmarski dan častno mesto.

Pogumni Gorenjci.

Iz Kamne gorice.

Lep dan nam je napravilo »Delavsko bralno društvo« dne 13. t. m. Imeli smo javni shod na vrtu g. župana pl. Kapusa. Delavski poslanec Jos. Gostinčar nam je pojasnjeval politični položaj. Njegov govor je delavstvo hvaležno odobravalo. — Za njim pa je nastopil brat Ivan Podlesnik, ki je v izbranem, vznesenem govoru naslikal veliki pomen telovadne organizacije povdarjajoč, posebno, da združujemo le pošteno, nepokvarjeno mladino zato, da jo nepošteno in nepokvarjeno ohranimo in vzgajamo iz nje kremenite, značajne može, ki bodo dobri katoliki, zavedni Slovenci in razumni očetje oziroma gospodarji. Viharen aplavz je sledil njegovim izvajanjem. Naš rojak, brat dr. Pogačnik, je nato pojasnil pomen telovadnega odseka posebno iz zdravstvenih in moralčnih ozirrov za našo delavsko mladino, nakar se je oglasil k besedi tudi naš zaslužni g. župan Adolf pl. Kapus, ki se je spominjal svojih mladih let in opozarjal na to, da je takratna kamnogiška mladina umela bolj ceniti naravo. Koliko je bilo izbornih plavačev, plezalcev itd., ki pa niso igrali prepovedanih iger za vsakim voglom, niso pili žganja in tudi ne kadili. Zato z veseljem pozdravljaja preobrat, ki ga hoče ustvariti navdušenje mladeničev za telovadbo! — Društveni predsednik Matija Mikelj se je vsem govornikom toplo zahvalil za navduševalne besede. — Čeprav je bila ura že pozna in je mnogo zborovalcev že težko čakalo, je vendar takoj pristopilo 16 navzočih mladeničev in mož k telovadnemu odseku, pa upamo, da nas bo kmalu več. K naraščaju pa je takoj pristopilo 30 dečkov, ki so že cel teden prej pridno vadili na svojo roko. Odbor smo izvolili sledeči: br. Matija Mikelj, predsednik; br. Valentin Arh, načelnik; br. Blaž Pogačnik, tajnik; br. Ivan Rešek, blagajnik. — Kakor vse kaže, ne bomo ravno zadnji med gorenjskimi telovadci. Tudi »Mladosti« si naročimo več iztisov. Na zdar!

Mladeniški shod v Cerknici

v nedeljo, dne 27. septembra.

Spored bo sledeči: Ob pol 10. uri sprejem gostov v Cerknici pod lipo pri cerkvi, kjer pozdravi goste mladenič cerkniškega društva. Nato obhod po trgu in društva se vrnejo v župnijsko cerkev, kjer bo imel sveto mašo in govor za udeležence g. Fr. Vovko, kaplan starotrški. Po sveti maši zborovanje do 1. ure, in sicer ob lepem vremenu na prostem pri cerkvi, sicer pa v dvorani »Hranilnice in posojilnice«. Govorili bodo: profesor Evg. Jarc, dr. Lovro Pogačnik in Ivan Podlesnik. Ob 1. uri kosilo in ob pol 3. uri pete litanije v župnijski cerkvi Ob 4 uri javna telovadba pri cerkvi sv. Roka v Cerknici; ob 5. uri za udeležence v dvorani »Hranilnice in posojilnice« predstava igre »Črevljar«, ki jo uprizore udje cerkniškega izobraževalnega društva. Tudi za drugo zabavo je preskrbljeno. Najbrž se priredi tudi skupni izlet v romantični Skočjan pri Rakeku. — Vlak od Logatca pride zjutraj ob 7. uri na Rakek, od Št. Petra pa ob 8. uri. Zato naj oni, ki pridejo s prvim vlakom, počakajo do drugega vlaka, da gredo skupno v Cerknico. — Notranjski mladeniči! Prihodnja nedelja bo vaš dan, ko pokazete, da mlada Notranjska vstaja. Skupno se boste navdušili za pravo izobrazbo uma in srca, da potem ponese te navdušenje v vse kraje Notranjske, da jo oživite. Zato pa na veselo svidenje v Cerknici!

Mi delamo, drugi naj zabavljajo!

Iz Idrije.

Pri nas v Katoliški delavski družbi so se začela zopet redna predavanja, in sicer vsak petek. Predavanja je namenjeno v prvi vrsti za telovadce in za druge mladeniče. Sedaj smo bili malo zaostali v tem, pač smo se pa pridno vadili in se pripravljali za razne večje in manjše prireditve, izlete itd. Dne 4. oktobra bomo pa sodelovali pri javni telovadbi v Cerknem. Izstopili so sedaj trije člani, kar je samo ob sebi umevno, da kdor ni naš, ne spada k nam. Upamo, da so ti trije prvi in zadnji. Našim nasprotnikom je telovadni odsek začel globoko v želodec. Kažejo to s tem, da hujskajo svoje male, da vsacega, ki je pri našem odseku, zbadajo s čuki in z raznimi priimki. S tem jih izobrazujejo in vzgojujejo za svoj gnjili liberalizem; ubogi starši, ki pošiljajo svoje otroke v tako družbo, ker v taki družbi se ne bodo omike izučili, ampak podivjali bodo. Našim sokolom ne ugaja beseda metafir, kakor je bilo pisano v neki številki »Mladosti«, a to naj jih nič ne boli, da so podobni metafirju, ker metafir se navadno drži v kakšnem gnjilem ali trhlenem lesu, naši sokoli pa v gnjili stranki, tako da sta si res zelo podobna metafir in pa sokol. Sicer pa nas ne briga nič, naj se postavljajo na glavo kakor se hočejo, mi se jim bomo le smejali, all pride pa tudi čas, da bodo vedeli po čem da je maslo. Mi bratje telovadci, oklenimo se še bolj telovadbe ter delajmo po načelu: Vsi za enega, eden za vse!»

Pokažimo se!

Cerkno na Goriškem.

Že dolgo časa ni bilo od našega telovadnega odseka nobenega glasu. Med tem časom smo vedno pridno delovali ter zahajali trikrat na teden redno k telovadbi. Vsi telovadci se trdno oklepajo naše organizacije ter ne dajo se slepiti od onega »sokoliča«, kateremu se po liberalnih časnikih slede slinje po naših fantih. Pisal je namreč v nekem članku »Soče«, da bodo »čuki« delali enkrat čast liberalnemu sokolskemu odseku. Najbrže se je temu »sokolu« zmešalo! Mesto odgovora na take budalosti smo sklenili javno pokazati, da med nami ni omahljivecev ter hoče naš telovadni odsek tudi nadalje neumorno delovati po svoji jasno začrtani poti. Pripravljamo se za veliko jubilejno slavnost, s katero bo združena tudi javna telovadba. Pokazati hočemo tudi mi, kakor naši Mirenci, sad svojega šestmesečnega truda. Bratje telovadci in vsi oni, ki se zanimate za mladeniško organizacijo, prihitite 4. oktobra v naše prijazno Cerkno, da bomo v večjem številu ter slovesneje praznovali dan, ki bo pokazal, da se je Goriška res prebudila v novem duhu mladeniške organizacije. V Cerknem moramo zopet naše somišljenike in tudi nasprotnike trdno prepričati, da se je naša organizacija povečala v veliko armado, katere vrste od dne do dne bolj rastejo. Naproša se vse bratske odseke, ki niso še prijavili svoje udeležbe, naj to v najkrajšem času store. Spored naše slavnosti je sledeči:

Predpoludne:

1. Ob 9. uri sprejem gostov pred »Gospodarskim domom«.
2. Ob pol 10. uri sveta maša, pri kateri svira »Godbeno društvo« iz Idrije.
3. Po sveti maši slavnostna seja občinskega zastopa v dvorani »Gospodarskega doma«; govori gospod župan in deželni poslanec A. Kosmač in občinski svetnik g. V. Buda.

Opoldan obed gostov v določenih jim gostilnah.

Popoludne:

Ob pol 3. uri javna telovadba na travniku gospoda Franca Močnika za »Gospodarskim domom«: a) rajalni

nastop; b) proste vaje; c) orodne vaje; d) rajalni odhod.

Po javni telovadbi ljudska veselica.

Spored: 1. J. Laharnar: »Jubilejna kantata«, šesteroglasen zbor. 2. J. Pavšič: »Slovenka«, putpuri godba. 3. G. B.: »Zlatomašniku Piju X.«, mešan zbor. 4. J. Verdi: »Nabukadnezer«, overtura, godba. 5. J. Piher: »Zmes jugoslovanskih pesmi«, godba. 6. A. Nedved: »Avstrija moja«, mešan zbor. 7. Salmitsch: »Fantazija«, godba. 9. Prosta zabava s šaljivo pošto. — Pri prosti zabavi svira slavno »Godbeno društvo« iz Idrije in sodeluje domači pevski zbor. — V mraku se bodo spuščali umetalni ognji.

Na zdar!

